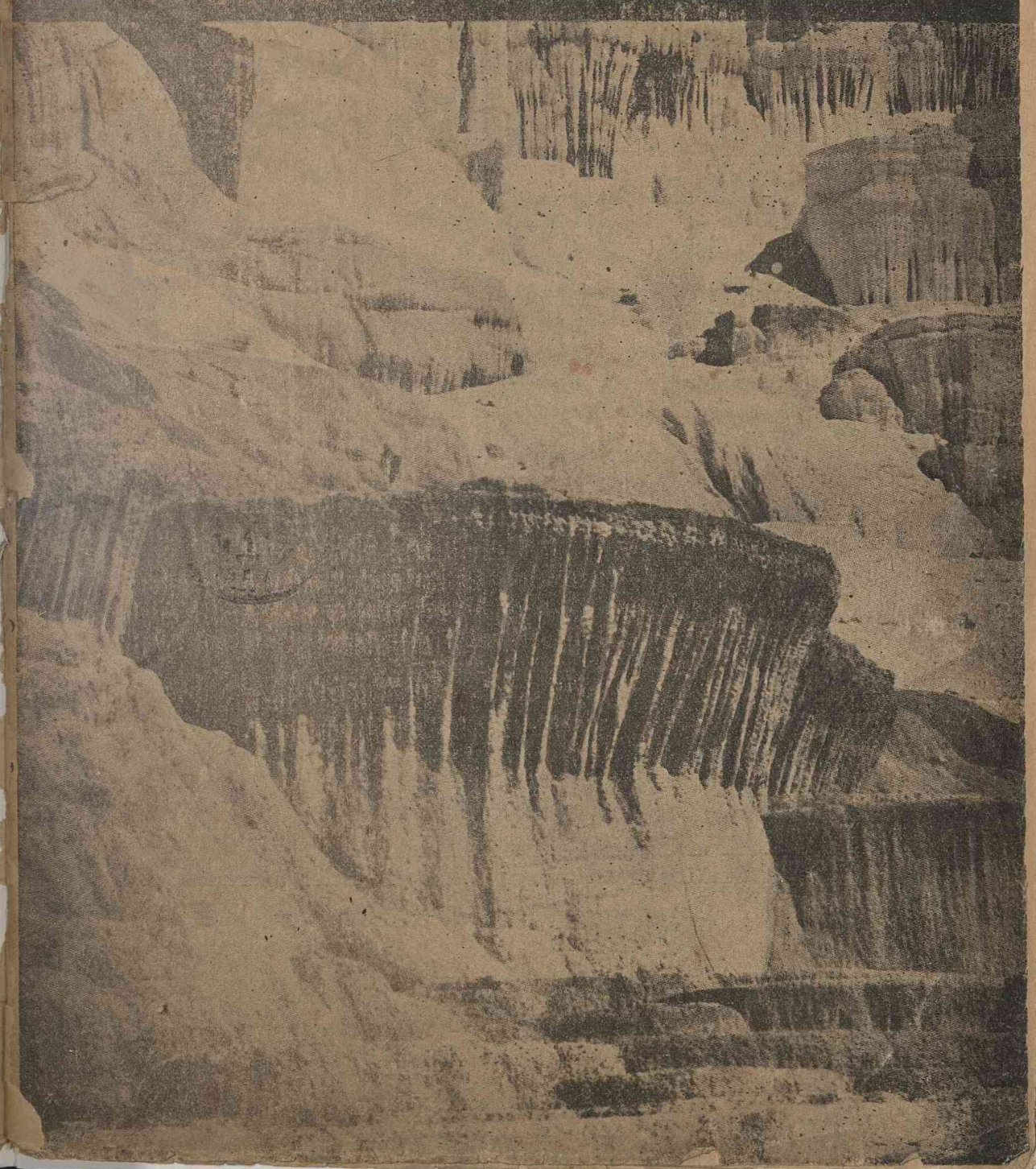

İNANÇ

DENİZLİ HALKEVİ DERGİSİ

İÇİNDEKİLER

Dil ve Sanatkâr

Epik Halk Türküleri

Doğum Âdetleri

Yazın ölümü

[Şiir]

Gevheriden

Seninle birlikte

Şikâyet

[Şiir]

Frikyâ Baş Piskoposları

Son Alev

Tahsin Saygunışık

Tahir hayrettin Tolga

Ali Ulvi Darıverendi

Tahsin Saygunışık

Tolga

Şükrü Elçin

Hakkı Sayın

Hilmi Ersan

Hasan Bozkurt

İNANÇ

DENİZLİ HALKEVİ DERGİSİ

Cilt: 5

İkincikânun — 1942

SAYI : 59

Ayın konuşması.

DİL ve SANATKÂR

Tahsin Saygunışık.

Türk dilini yabancı unsurlardan temizleme ve asıl kaynaklarına götürme ceryanının şuurla ele alındığı bir zamana girmiş bulunuyoruz. Bugüne kadar, herhangi şahsi bir telekki içinde tesbit edilmiş kurallara aykırı duran; aşikâr bir aksilik gösteren bazı gazeteler dahi, şahsi inanış ve düşüncülerinin büyük kısmını bir tarafa atarak bu hayırlı işe ayak uydurdular. Onların, hakkı idraklerine sevinmeliyiz.

Uzun zamanlardanberi kanı ve hücreleri yabancı unsurlarla yer yer değişik manzarlara alan Türk dili, bazı fası-laları tamamlayıcı kudretleri de toplayarak, temizlenme ihtiyacı silkintilerinin en büyüğüne ve idraklisine başladı. Eli kalem tutan, ifadesine biraz da olsa sanat karıştıran bütün yazarlar kollarını sıvayarak özenle, inançla işe koyuldular. Daha ilk anlarda halk dilinden ve geçmişin katkısız kaynaklarından çıkarılan terütaze kelimeler satırlar içine sokularak bize ısıtan bir gözle bakmaya başladılar.

Geçmişten çıkarılıp getirilen yeni ve öz kelimelerimize karşı duyduğumuz sıcaklık, muhakkak ki, kelimelere ifade içinde en güzel yerleşme imkânı veren; yine onları ruhî oluşların en tatlı karşılığına, duyuş ve sezişlerinin, orijinalitesini de damgalıyarak bağlayan; onlara yepyeni bir hayatîyet veren muharrir ve sanatkârların kudretinden doğuyor.

İlk bakışta tek olarak ele alınan bir kelime; aynı canlı

Kapaktaki resim Pamukkale travertenleini göstermektedir.

5039/44
1942/59

varlıkları teşkil eden uzuvların, ayrı ayrı oldukları hal içindeki görünüşleri gibi, güzelliklerinden ve tertipli uygunluklarından sıyrılmış olarak gözlerimizin hududunda çıplak ve cansız oluyor..

Zaif sanatkârlar, görünüşte, bizatihi soğuk gözükten, yalnızken hayatiyenin büyük kısmını kaybeden kelimelere yapışmış soğukluğu ortadan silemiyorlar.. Ve, ifadeye yeni karışan, yeni tanınmış kelimeler, bu kıymette kalemlerin elinde ölü ve sevimsiz kalıyorlar...

Buna mukabil, duyuş tezahürünü güzele bağladığımız; üzerinde en canayakın samimilik ve kabiliyetle eşit bir oluşun yaşadığını gördüğümüz yazılar ve bunların sahipleri sanatkârlarda; saf fakat unutulmuş kelimelerin ifade içindeki sırlı durumu şuuruza sessizce sokulacak kadar güzel ve sindirici oluyor...

Dilimize, bilhassa yazı diline yeni kelimelerin muvaffak sindirişini yapacaklar, muhakkak ki hakiki sanatkârlardır...

Kendisinde, herhangi bir duyuş ve tehassüs anımızın en güzel yaşayış ve anlayış kabiliyetini taşıyan kelimelerdir ki, bizim itibar muhitimizin içine sokuluyor, yaşıyorlar.

Kelimelerin sevimli olan çehresi, onların ancak işlenmiş ve bir sanat nizamile düzenlenmiş oldukları yerde göze çarpıyor. Anlaşıyor ki, zaruretlerle sanatkârlar kelimelere hayat veren iki kudretli unsurdur.

Acemice yapılmış bir cümle bizde ancak umursamayıp duygusu uyandırabilir.. Aşk, ihtiras, kin, ızdırap ve ruhun tefekkürün bütün verimleri güzel bir anlatış içinde (ifade) düzenlenmiş kelimeler nizamı içine girdikleri zaman ruhumuzda hayranlık ve içine düşülen kuvvetli ruhî bir hal olabiliyor...

En koyu ihtirasların, icine mevzu halinde yerleştiği sayısız yazılar, bu bakımdan nasipsiz olduğundan, bizde güzelliğin en basit kıpırdanışını bile yaratamıyor.. Çünkü kelimeler o duyurumlar içinde lâyük oldukları şekilde yaşatılamıyor..

EPIK HALK TÜRKÜLERİ

Tahir Hayrettin Tolga.

Ankara Radyosu, halk türkülerine, onları öğretme gayreti gösterecek derecede, değerli bir yer vermiştir. Bu, yalnız halk ruhunun temiz ve duru kaynaklarından doyura doyura içirerek bir susuzluğu gideren değil, aynı zamanda, ses ve söz motiflerimizi göstererek, millî dehayı yaratma yolunda yürümek isteyenleri uyaran ve besliyen bir iştir de. Taysamamasını ve etraflaşmasını dileyelim.

Bu türküler, halk ruhundaki estetik unsurların gösterisi ve mayamızın hayat, aşk, tabiat ve insan karşısındaki duyuş ve düşüncelerinin ürünleridir. Bize, her sesin, her kelimenin tadında bir şeyler aramak, bir şeyler bulmak gerekir. Bunlarda kötü, çirkin, zararlı, hattâ yaramaz bir taraf olabileceğini hatıra getirmek, halk ruhunda duyuş ve düşünüş sakatlığı vehmetmek demektir.

Kalabalığın, herhangi bir an içinde, müspet ve bilhassa menfi tesirlere çok elverişli olabileceği fikrini, halk ruhunun asırlar, devirler geçire geçire kazandığı duyuş ve düşünüş salâbeti yerine koymayalım. Uzun bir sosyal yaşayış içinde birike birike bir hacim ve süzüle süzüle bir öz elde eden halk ruhu, — atasözleri gibi — bütün anonim ürünlerinde bu hacim ve özünü tamamen taşımaktadır. Hattâ isimliler bile böyledir: Yunus'un ilâhilerinde, Kazak Aptal'ın nefeslerinde, Karacaoğlan'dan Seyrani'ye kadar halkedebiyatının her çeşidine ait örneklerdeki mâserîliği gözden kaçı-

Velhasıl bu gün şuurla, elbirliğiyle girilen dil temizleme işinde, sanatkârın rolü büyük, faydası sonsuzdur. Yarının, katıksız, nizamlı, güzel türkçesini yaratacak ve yaşatacak sanatkârdır.. Onu bekliyoruz..

rabilir miyiz? Yunus, Karacaoğlu, Dadaloğlu, Ruhsati ve Seyrani başkallıkları, halk ruhunun çeşitli taraflarına ayna olmaktan başka bir manâ taşımaz. Bunları inceliyen edebiyat tarihinin karşılaştığı karıştırma ve anonimleşmeler, bunların da aynı anonim kökle beslendiklerine açık bir delildir.

Radio'daki bazı türküler, iki edebiyat mensubu arasında bir münakaşa mevzuu oldu. Bir taraf, bunların, halktaki kahramanlık duygularını besleyeceğini; öteki taraf ise, bunun aksine, halk ruhunda şakilik ve haydutluk duyguları yaratacağını söyledi. Birisi ne kadar müspet ise, öteki o kadar menfi olan bu düşüncüler, bizi yukarıdaki fikirlere götürdü.

Bize göre, bu nokta, bir tarafça iyi bir işleme ve araştırma yapılmadan konuşulmuşa benziyor. Bu Ger Aliler'in Sinanoğulları'nın, hangi cemiyet içinde, hangi şartlar ve hangi tazyikler altında teşekkül ettiklerini incelemek lâzım olduğu gibi, bunlardaki duygu ve düşünce unsurlarının bir haydutluk methiyesi olup olmayacağını da göz önüne getirmek ister.

İstiklâl Savaşı'ndan önce dağda yaşayan efeler, bir haydut durumu taşıyan soydan olaydılar, Milli Mücadele'mizin ilk kahramanları olamazlardı. Ger Ali de, Yörük Ali de aynı tazyik altında aynı ruhun atılışlarıdır. Hepsî Ömer Seyfettin'in Yalnız Ffe'sidir.

Halkın bir çocuk gibiyanlışı anlıya çağını söylemek ise, ilkönce çocuk, sonra da halk psikolojisini hesaba katmak demektir.

Çocuk ta, halk ta aldanmaz.

Şu mısralar üzerinde düşünebilmek ve halk ruhunun hacim ve özünü bulabilmek için, bir psikolog olmak ta gerekmez, sanırım:

"Başımı sevdaya saldırm yârle cengim var benim,"

"Ondördünde bir yâr sevdim ellisinde kız olur,"

"Ağostosta suya girsem balta kesmez buz olur,"

"Belâ babında nasibin

"Bol eyledin sabreyledim

"Kızlarımı genç yaşında

"Dul eyledin sabreyledim,"

"Bu kara yazıyı kendim yazmadım"

"Benim halime sen de acırsın,"

"Var ise zerrece imanın Dağlar,"

"Kara toprak sende üstün olursam,"

"Bencileyin gülmedik baş,"

"Cihana gelmiş varmıdır,"

"Dertli halinden ne bile,"

"Yüreği sağ olan kişi"

"Yol göründü gene garip serime,"

"Kanadım kırıldı kaldım çöllerde,"

"Ağu içtim su yerine,"

"Zehirle pişen aşı,"

"Yemeğe kim gelir,"

Bu satırlarda okuduğumuz büyük ıstırap, şu satırlar daki epik duyguların temeli ve yakışanıdır:

"Geçme namert köprüsünden koy aparsın su seni,"

"Aşağıda nazlı kır at eşinir,"

"Yazık olsun Telli Doru şamına,"

"Sarı Zeybek şu dağlarda bir idi,"

"Sarı Zeybek şu dağlara yaslanır,"

"Efelerin içinde Yörük Ali'yi seçtin mi,"

"Hey ağalar kızıl kanın elinden,"

"Altımızda kır at kınalanmalı,"

"Köroğlu'm der mirza geze han gele,"

"Ben isterim günde yüz tufan gele,"

"Yigidin ardında dıran olmalı,"

"Ölen ölür kalan sağlar bizimdir,"

"Mert yaklaşır namert kaçır,"

"Meydan gümbürder gümbürder,"

"Şahlar şahı divan açar

"Divan gümbürder gümbürder,"

"Ferman padişahın dağlar bizimdir,"

Doğum Âdetleri

Ali Ulvi Darıverenli

Kızını gelin edip kocası evine gönderen ana ve babanın düğünden sonra masrafı tükenmiş gibi görünür. Tepeden tırnağa beş on yıllık giyeceği, mutfak takımları, yatak yorgan kilim keçe ev döşesine, maşasından magalına, süpürgesinden kahve değirmenine ve havanından ütüsüne kadar hemen bütün ev eşyasını tamamlayıp gönderen kız ana ve babası kızının gelin olmasından üç beş ay sonra daha doğrusu kızının yüklü olduğunu anladığı günden itibaren doğum hazırlığına başlar. Doğacak çocuk için iki takımdan az olmamak şartile altı takıma kadar iç çamaşırı, hısım akrabadan yakın olanlarada birer kat elbise, eve altın takarlar. Bu suretle elbise yirmiye kadar varır. İki salıncak yorganı, iki minder, iki yastık, iki dantelli ve işlemeli çarşaf kundak takımı işlemeli buğça, kundak üzerine sarılacak şal, beş altı pamuklu; muşamba alt bezleri baş (Tıkkası) yüzüne örtülecek mai tülbent nazar deymemek içindir. Çocuğun başına veya

Sevgilisi ile atışmalarını bile bir "cenk", olarak vasıflandıran insanın, tabiat ve cemiyet içindeki hayatı "bir mücadele, bir müsademe", den başka bir şey değildir. Bu ruhu besliyen; "zehirle pişmiş aş",tır. Bu ruhun kahramanlığı elbette zavallılara, masum ve mazlumlara karşı olmaz ve olmamıştır. O' "Şahlar şahının divanında bile gümbürdemesini", bilmiştir.

Milli gururumuzun sevkile konuşmuyoruz:
Türk'ten haydut olmaz.

Bu hükmümüz, henüz işlenmemiş, kızoğlankız bildiğimiz millî karakterlerimiz üzerindeki sezîşimizin bir ifadesidir.

omzuna takılacak şaplı boncuk. Çocuk annesine mevsime göre kırmızı ipekliden veya lohusalık yünlü entari, başına takılacak al kordelâ, yastığına iğnelenecek nazarlık boncuğula haline göre yirmilik altunundan beşi bir yerdeye kadar bir altun, damada bir takım iç çamaşırı, kaynanaya bir entari bir çorap bir mendil kaynana varsa bir havlu bir mendil hulasası ev içindekilere birer küçük hediye hazırlanır. Çocuk dünyaya gelince kırk basmasın diye şeytandan cinden emin olsun diye kırmızı kirebe sarılı bir kelâmikadim ile ayrıca bir et şişesine kireple sarılı soğan sarımsak ve yumurta kabukları karyolanın baş ucuna bir rafa konur. Çocuğun dünyaya geldiği hakkında anası hızının yanında bulunmayanlara müjdecî gönderir Çocuğun babası evde yoksa hemen ona da müjde edilir. Bu müjdeciler bahşısız döndürülmez. Çocuk babası evine gelince eşine geçmiş olsun diyerek hem çocuğu na hem annesine birer altın takar. Ebe hanım çocuğu babasının kınağına verir. Ebe hakkından başka bahşış verilir. Ebe hakkı bir liradan on liraya kadardır. Gelin kaynanada birer bahşış verirler. Ebe hakkı kırk hamamından sonra verilir. Çocuğun kulağına doğduğu gün veya üçgün sonra ezan okunur. Bunu mahallenin mütediyyin bir adamı veya akrabasından biri yapar. Çocuk kibleye doğru döndürülür. Hayden namaza kadar olanı sağ kulağına, hayden felâha'dan alt tarafı sol kulağına okunur. Ezandan sonra okuyan adam "Ömrü uzun olsun Adı (...) olsun.", diyerek çocuğu annesine verir. Göbeği kesilirken ebe hanım da bir ad koyar. Buna göbek adı denir. Onbeş gün sonra çocuk tuzlanır. Çocuk yıkanır, havluya sarılmadan bir yaygı üzerine tuz yapılır. Çocuk içine yatırılır. Göbek ten gözünden mada her tarafına tuz ekilir. Bezle beraber havluya sarılır. Bir çeyrek kadar durduktan sonra tekrar yıkanır. Kaşına gözüne sürme çekilir. Çocuk oğlan ise saç karasından sakal bıyık yapılır. Kundaklanıp yatırılır. Tuz yapılacağı gün konu komşu hısım akraba on sofraya kadar yemek yedirilir. Sofradan kalkılacağı sırada sofranın ortasına tuz tabağı konur. Yemek yiyenler tabağın içine para atarlar. Bu para ebenin olur. Loğusa kırk

gün evden çıkmaz. Kırk birinci gün ebe ile beraber hısım akraba hamama gider çocuk ve annesi kırklanır yanı yıkanır Kurnanın içine leblebi büyüklüğünde çıkına bağlanan kırk tane küçük taş konur. Bir dizi altın gümüşte atılır. Ebe hanıma ayrıca bir bahşısı bir kalıp sabın, kahve; şeker; bir yemeni ve bir örtü verilir.

Kırk hamamından sonra kız annesi ve kızını davet eder. Bu gelinin ve çocuğun evden ilk çıkışıdır. Çocuğa akraba ve tanıdıklar tarafından bir mendil içinde üç yumurta biraz şeker verilir. Buna sıçanlık denir. Bu verilmezse ev eşyasını fareler yermiş.

Çocuk doğduğu veya tuz yapıldığı gün (akika) kurbanı kesilir. Kesilen kurbanın eti büyük bir kapta pişirilir. Kemikleri hiç parçalanmadau ayrılır. Kemikleri bir yere gömülür. Etinden pilâv pişirilir. Evde yenir veya mahlleye dağıtılır. İki ay kadar sonra çocuğu tırnakları biraz büyüyünce babasının para kesesine çocuğun eli sokulur. Elinin alabildiği kadar keseden çıkardığı para ile helva alınıp dağıtılır. Bu na tırnak halvası denir. Çocuğun doğduğu günden başlayarak iki üç ay kadar süren konu komşu eş dos akrabadan geçmiş olsuna gelenler elbise, bir tabak tatlı, altın ve türlü hediyeler getirirler. Gelenlere mevsime göre (LOHUSA) çayı verilir ki bu çay değil türlü baharlardan yapılmış bir sıcak şerbetir. Yaz olursa vişne şurubudur. Beş altı ay sonra dişler çıkmaya başlar başlamaz diş bulguru yapılır. Kaynatılan bulgur ev halkı konu komşu tarafından yenirken çocuğun önüne bir küçük masa konur. Üzerine bir ayna bir makas birde mushaf (KUR,AN) konur. Çocuğun bunlardan hangisini alacağına dikkat edilir. Aldığı şey'e göre okumuş veya sanatkâr olacağı tahmin edilir. Bulgurdan bir parça başından saçılır. Başında kalan bir kaç tane ile kız anasının vereceği bir altın çocuğun omzuna takılır. Dişinin çıktığını ilkin kim görürse çocuğa bir gömlek yapar. Ana ve babanın sevinç ve çocuğa sevgisi gün geçtikçe artar Çocuğa bakmaya gelenlerin hepsi "Yaşı uzun olsun Allah çok çok ferahını göstere sin ." derler.

Yazın Ölümü

" Tahsin Saygunışık "

*Akşamlar sana gelmez saatlerle uzıyor,
Ne günerde göneng var, ne kışlarda dileyiş . .
Gün geçtikçe sular gür, karşıda dev dağlar mor,
Dallarda yok rüzgârla şarkılanan bir deyiş . .*

*Dereler doleşirken akıp yedi diyarı
Görmüyor aynasında ışıqlanan yüzünü . .
Hangi bir sır ok gibi aşp yüce dağları
Bir sel gibi yalıyor mesafenin üstünü . .*

*Yıldızlara varıyor nilüferlerin yası . .
Bir sır halinde geçer her güneşin batması ,
Serpiyor gönüllere bir keder tozdan ince . .*

*Ay sulara başını yashyor ağlar gibi . .
Bir gecede dünyayı yaşlandırın kar gibi . .
Esin her bir yaprağı dağlıyor yaz gidince . .*

GEVHERİ'den

Elimize geçen cönklerde pek çok Gevheri parçaları bulduk. Bunlardan, Şadettin Nüzhet Ergün ile Fuat Köprülü'nün kitaplarında olmıyanları ayırdık. Üzerlerinde başka hiçbir inceleme veya herhangi bir seçme işine girişmedik. Birkaç sayımızda, sadece materyel olarak vereceğiz.

Tolga.

I

Neye melil olursun divane gönül
Kulun kısmetini veren Celil'dir
Bir yiğit gurbette eğlense kalsa
Hak'kın hidayeti ana delildir
Bülbülün gülşende kalmadı zârı
Tutuşup yanmada aşkımın nârı
Seni ayyar ile göreldenberi
Yıkıldı hatırım gönlüm melildir
Gevheri der hilâf yoktur sözümde
Ol yezit adular gezer izimde
Bir senden gayrisi yoktur gözümde
Merhamet etmezsen Mevlâ kerimdir

II

Şunda bir dilbere müptelâyım kim
Ağlasam incinir gülsem incinir
Bir şah-ı hubana ben gedayım kim
Bir meth ü senalar kılsam incinir
Daim artmaktadır derunum ahı
Lütfen medet kıl sen bana ilâhi
Kendisi iltifat eylemez gâhi
Bir gayriye mail olsam incinir
Hiç bilmezem dostlar neylesem ana
Çaresiz bir derde oldum müptelâ
Gevheri der ölsen yolunda bana
Ölmesem incinir ölsem incinir

III

Gönül gel soyunup derviş olalım
Bizi gören bağı yanık desinler
Ehl-i diller ile hemiş olalım
Esrar bilmiyenler ayık desinler

Dârolmadın elden muhabbecâmı
Devretsin ayağın ülfet müdamı
Biz olalım her dem halkın melâmı
Ko bize facir u fasik desinler

Ben bilürüm bana kim der mey harâmı
Kimine âşıkım kimine namahrem
Ne isterim halktan ki cümle âlem
Gevheri filâna âşık desinler

VI

Felek beni bir sevdaya düşürdü
Ağlarım ruza u şep gülmedim gitti
Aşkın deryasını boydan aşırdım
Hâsılı bir çare bulmadım gitti

Ben severim güzellerin hasını
Aradım bulmadım bir vefasını
Ağlatır sızlatır bu ednasını
Ne'ir kabahatim bilmedim gitti

Beni Mansur gibi çektiler dâre
Anın için hasta düştüm dildare
Ben Lokman'a vardım yok dedi çare
Derdimin dermanın bulmadım gitti

Gevheri der göğsüm bendi söküldü
Şu viran gönlümün tahtı yıkıldı
Takatim takoldu kaddim büküldü
Eridim billâhi kalmadım gitti

X

Damen-i pakinden şah-ı hubanın
Ayrılmaz bir zaman böyle gider bu
Misli sepkat etmez ol nevcivanın
Sorulmaz bir zaman böyle gider bu

Dilber seven âşıklarda âr olmaz
Âşıka zerrece itibar olmaz
Dava-yı muhabbet berkenar olmaz
Görülmez bir zaman böyle gider bu

Bana cevri ü cefa eder nazlı yâr
Bizlerde kalmadı namus ile âr
Anlarda merhamet bizde sim ü zer
Bulunmaz bir zaman böyle gider bu

Bu Gevheri gene taze dağoldu
Dilbere sarılmak pek yasağ oldu
Bizleri zemmeden gene çoğoldu
Kırılmaz bir zaman böyle gider bu

Nesiri

Seninle Birlikte

Şükrü Elçin

Sevmek bir günahsa, Günahkârın, cürüme seğir, mücrimin
olayım ne çıkar; artık istersen yüzüme bakma bile.....

Gözlerinin menekşe karanlığında yolunu şaşıran bir derviş
gibiyim fakat....

İmanımı kaybetmedim. İçimde şekil olan gözlerinin büyüğü
karanlığına baka baka aydınlığa çıkacağımı umuyorum.
Artık istersen yüzüme bakma bile

Gönlümün kuşları; alevli nefesinde yana yana, yaprak yaprak
oldular. Dudaklarım kurudu, içimdekini söyleyemedim;
Artık istersen yüzüme bakma bile!...,

Saadeti aşkının verdiği ıstırapta buldum. Ve onu bir peygamber
hırkası geyir gibi üzerime geçirdim, Bahtiyarım.

Artık istersen yüzüme bakma bile!...

Merhameti şeytan taşlar gibi taşıdım. Birgün yolun
bizim illere düşer, için de merhamet uyanırsa "Bu geçen kim
dir" diye sorma

Ve ardımdan bakma bile ?..

II

Aşık bir kere bakarmış. Bende senin yüzüne bir kere baktım
Sevgilim. Başkalarına en çirkin görüldüğün anlarda bana
en güzel görünürsün. Rüzgâr ağaçlarda yuvaları bozmadan;
güller, atesinden toprağa eğilmeden, yapraklar, alev olma-
dan gel. İçimizde askımız, önümüzde
gölgelerimizle bir kalb gibi yürüelim.

ŞİKÂ YET

*Zaman ucsuz bir yol gibi enginde,
Kırılan her ümit geçen bir sabah..
Akşamlar secdeye vardığım Allah;
Ümidi noktalar solan renginde.*

*Sokaklar dökülen her derde sağır
Camlarda gölgeler uzayan bir ah..
Bitiyor şarkılar son, ağır ağır,
Bir el de rüyamı çalıyor eyvah..*

Hakkı SAYIN

III

Aklınla kalbini boşuna boğmak istiyorsun.
Akan su durdurulur mu sevgilim. Sevda; ızdırıp
iklimlerinde engüzelçiçeklerini açtı. Yaprakların kızıştığı
saatlerde mağrur ve âsi başınla mukaddes ülkeye gel.
Ezeli çiçeklerden derelim. Ve böylece ızdırplarımızın yara-
larını ızdırıp çiçeklerle sararak
içimizde aşkımız, önümüzde gölgelerimizle bir kalb gibi yö-
rüyelim.
Gölgeyi inkâr ediyorsun ve başkalarının gölgesine giremem
diyorsun.
Kafanın söylediklerine kalbin isyan etmiyecek mi sevgilim?
Dili, çirkini gölgeyi bilmeseydik; mana güzel, ışıık kafaları-
mızda yer eder miydi.
Yavru kuş anasının sıcak kanatları altında büyüdü.
Peygamberler çölün dudakları çatlatan sıcağında ağaç göl-
gelerine sığındılar. En gür ve güzel sular gün görmeyen
onınlarda kaynak verdi. Dünyamızı gölgelerin şaheseri
sayıyorlar; artık kafanın dar hendesesinden kurtul.
Gel sevgilim; seni ışıık gölgelere götüreyim. Işıık gölgeler-
de sevgi var, aydınlık var, renk vardır. Orada kalbini mü-
cerret fikirleriyle ezen muztarip başını gölgelerin yastığına
koy. Ve ezeli çiçek kokularıyla uyut ki büyüklerin ülküsünü
taşıyan kalbin hudutsuz hürriyetini kazansın...

Tarih Köşesi:

FIRIKYA BAS PİSKOPOSLARI THE CITIES AND BISHOPRICS PHRYOFGA

Yazan: *W Ramsey*
Oxford ve Aberden Üniversitesi
Profesörlerinden

Çeviren: Hilmi Ersan

Geçen Sayıdan Devam

Kitabelerden doğru olarak bazılarını burda zikiretmek luzu-
munu his ediyoruz.

1- Gymnasium harabelerinden (R.1884) (kitapdan alınacaktır
Sahife 72 Satır 7—5. Gargilins antiğonus bize başka bir
şekilde malum değildir. Oğlu L. Pullaicens Intigonus Trakya-
da imparatorun mümessili ve konsolosu idi. Miladi (161) (+)
Gargilleus adı aynı zamanda 1892 Afric D'Epigr Chran
Cegnet de sahife 20 de geçiyor. Eğer bu 124 de Preconsul
olmuşsa konsolluğu 112— 109 tarihlerine düşer.

2— (R. 1891) Bir üzerinde efes kapısı civarında ve yol ke-
narında bulunmuştur. Şimdi Appa İstasyonundadır. M. Ses-
tie Philemeni Sacca..

Libertus

Bu kitabede orada yaşayan Romalıların ve Demos'un isimle-
ri yazılıdır. Ve Romalıların isinleri Demosden evvel gelmek-
tedir.

3— (R.1884) harfler yıpranmış ve belirsizdir. Fakat ka'î ola-
rak okunabiliyor. Basılmış: 3936 C.T.G harflerin alınışından
çok hata vardır. Ben kendi kopyemde bu boşlukları ehem-
yetle nazarı dikkata aldım. Şu şekil en doğrusudur. : (Ay-
nen kitapdan alınacak Sahife 72 satır 23—27) Stadiyen
Anfi tiyatroda tabiri mühimdir. Vebir tanedir.
Yonan sidadyomu' Üç tarafında oturacak yerleri olan uzun
bir tiyatro gibi idi. Kelime, 3936 C | G de yanlış gösteril-
miş ve yanlış metin bir tiyatroya ekseriya bir amfiteater
(+) Le gotus Angusti

ilâve edildiğinin delili olarak gösterilmiştir. Mesela (III ed Antig Dictionary Smih, S de Stadium kelimesine (bakınız) Tation öldüğünde Senatoya halk tarafından büyük bir hürmet ve tazim gösterilmişti. Tabir, bir umumi ibadeti kastetmektedir. Bu kitabenin tarihi ikinci asrın başlangıcıdır.

4— Basılış 3935 C I G bunda ben Stith in kopyesini takip ediyorum. Çünkü bu tercih edilmiştir. Chandler muhik değildir. (Sahife 73 Satır 13—18) Tarih miladi 79 senesinin ikinci yarısıdır. Ve bundan evvelki kitabeden bu güzide ailenin nesebini elde edebiliriz. Statycmu inşa ettiren Neihestates yapılaş tamamlanmazdan bir az evvel ölmüştür. Varisi olan Neikestrates ihtimal bunun yeğeni idi. Çünkü oğlu ölseydi "varis" kelimesi yerine bu akrabalığı zikir edilirdi.

Leykios

Pericles

Neikostrotos

Takriben milâdi 78 senelerinde ölmüştür.

Neikosteratos

Tation

5— Basılış: 3949 C I G muhtelif kopyelerde muhtelif şekiller verilmiştir. (Sahife 74 Satır 2—6 bun kitabenin Asepes = gümüş çay yakınında bulunduğu bildirilmiştir. Göyle olunca gümüşçayı kat ederek sahilden ve menderes vadisinden şehre gelen büyük yolun şehre girdiği yerde bulunmuştur. Fellans "bu nehir üzerindeki köprüyü geçildikten sonra üç kemerli bir medhale ve oradan şehre giden kaldırımı bir yol vardır diyor.

6— Basılış: 3945 C I G . Pecekke ismindeki arkeologa göre (Aynı Sahife Satır 16—19 .) Umumi emlak nazırlığı rütbesi Colossai de bulunmuştur. (b 1693)

7— 146. P 189 i Mittih. athM, Weber in kopyesi (Yanlış harflenmiştir) (Sahife 74 Satır 22—29) bir kitabeden bir veya bir buçuk satırın kayıp olması ihtimali vardır. Themison ismi selositler devrine aittir.

Devamı var

Inanç'ın Pyes Tefrikası:

SON ALEV

Yazan : HENRY BORDEAUX

Çeviren : HASAN BOZKURT

ŞAHISLAR:

Comtesse D'Ermeuilles De Chartonay, kırk yaşında
Guy De Chartonay, oğlu dokuz yaşında .

M. De Larmay , elli yaşında.

İhtiyar bir dilenci .

Jeannette, hizmetçi .

Solda, mevsimin son gülleri ile kısmen örtülü, mütevazî fakat cazip bir köy evinin cephesi , önünde küçük bir bahçe, mobilya takımı. Sağda , kır : muzer otların yanmakta olduğu bir tarla, ve daha uzakta orman . . .

BİRİNCİ SAHNE

Dilenci

Dilenci elli beş yaşındadır , fakat altmışdan fazla göstermektedir. Saçları beyaz ve sakalı karmakarışık-
tır. Pek fakirane geyinmiştir. : Çamurlu bir fötr, yırtık bir elbise, ve eskimiş ayakkabılar. Bir baston, meşinden bir halka ile bileğine asılıdır. Fakat bu kıya fet altında âmirâne bir tavrı, ve tam bir şef hali vardır. Kır tarafından gelir . Aheste aheste evi teftiştan geçirir. Sonra düşünmek istiyormuş gibi gidip bir bank üzerine oturur . Cebinden çıkardığı pis bir eldiveni ellerine geçirir. Daha sonra kalkıp serbest bir eda ile, sesi içerde çınlayan çanın kordonunu çekmeğe gider.

İKİNCİ SAHNE

Dilenci, Jeannette

Jeannette (sür'atle çıkar, ziyaretçinin bir dilenci olduğunu görünce ona hakaretle bakar.)
Ne istiyorsunuz ?

Dilenci

Bak ihtiyarlamış. Halbuki evvelce ne gençti .

Jeannette (gitgide hakaretâmiz bir tonla) Haydi söyleyin büyük baba ; ve işe nezaketinizi takınmakla başlayın.

Dilenci

(Doğruluk, hizmetçiyi hayretlere düşüren bir kumandan edasile) Sizden fikrinizi soruyorum. Bundan sonra yalnız cevap vermekle iktifa ediniz. Sizden, madame la Comtesse D'Ermeuilles ,, ü ziyaretimden haberdar etmenizi istirham ediyorum .

Jeannette

La Comtesse D'Ermeuill mü ? O burada değildir.

Dilenci

Kurt masalı istemem . O buradadır . A ! durunuz . O halde La Contesse de Chartonay.

Jeannette

Madame La Comtesse şimdi yoldadır.

Dilenci

Uzun zaman için mi?

Jeannette

Belki öyle .

Dilenci

Doğnu mu ? Demek halâ ihtiyarlar gençlerden daha yalancıdır . Haydi , haydi madame oradadır . Onu görmek istiyorum.

Jeannette

Burada bulunmadığımı söyledikten sonra daha ne uzatıyorsunuz.

Dilenci

Peki kızım. Tekrar gelirim. Çocuk nerede ?

Jeannette (hayretle)

Çocuk mu ? hangi çocuk ?

Dilenci

Delikanlı, madamın oğlu.

Jeannette

M. Hubert mi ? Bilmeniz ne güzel bir zabıt oldu.

Dilenci

Zabıt çıktı mı bile ?

Jeannette

Bunda şaşılacak ne var ? Şimdi ormanda at gezintisi yapıyor.

Dilenci

Ormanda mı ?

Jeannette

Fakat bu sizi neden böyle alâkadar etti ?

Dilenci

Orası size ait değil kızım; ve bana başka bir tonla hitapta bulununuz. Allaha ısmarladık, tekrar geleceğim .

Jeannette (biraz müstehzi)

Sizi kim diye haber vereceğiz ?

Dilenci

Tekrar geleceğim dediğime nazaran . . .

Jeannette

Bu gün asla gelmeyiniz. Hatta yarın da . . Çünkü Comtesse dönmemiş olacak.

Dilenci

Sizi biraz evvel sadece suallerime cevap vermekle iktifa etmeğe davet etmişim . İyi terbiye görmemişsin kızım. Seni ıslah etmek icap ediyor. (Azamette orman tarafına doğ-

ru uzaklaşır . Uzaktan dönerek yüksek sesle) Tekrar geleceğim.

Jeannette (Sürekli nazarlarla gidişini uzun müddet takip eder ; sonra hafifçe mırıldanır .)
Adamdaki bu hale ne denebilir acaba ? (Dönmeğe karar verir. Kilidi iki defa çevirdiği ve sürgüyü ittiği duyulur.)

ÜÇÜNCÜ SAHNE

Madame de Chartonay, M. de Larmay .

(Bir kır gezintisinden döndüklerini gösteren kısa adımlarla , yan yana , sırtına gelirler . Henüz güzel olan madame de Chartonay, artık hoş gitmeğe özenmiyen, dünya işlerinden elini çekmiş bir kadın gibi matemi olmadığı halde siyah geyinmiştir. M. de Larmay seyahat kıyafetindedir. Gençleşmek ister gibi şahsı üzerinde çok ihtimamlıdır. Sahnede yavaş yavaş, bahçe koltuklarının bulunduğu evin önüne doğru yaklaşırlar.)

Mme de Chartonay

Köylülerin sonbahar akşamları yaktıkları bu ateşler toprağı temizler ve ziraat yapılabilecek bir hale getirir.

M. de Larmay

Ufukta âdeta kırmızı danteleler teşkil ediyorlar.

Mme de Chartonay

Bütün bu döküntülerden , ve muzır parazit otlardan bir ateş yakılıyor, mükemmel bir alev elde ediliyor. Görüyorsunuz ya kıra çekilelidenberi ne âlim oldum .

M. de Larmay

Fakat hep burada oturmamalısınız. Aksi halde , oğlunuz da Saint - Cyr'e kabul edildiğine göre yalnız kalacaksınız.

Mme de Chartonay

Artık alıştım, bundan başka pariste oturmam için bir vesile dahi mevcut deyildir.

M. de Larmay

Yalnız kalmanız doğru değil

Mme. de Chartonay

Benim yaşımda ikende mi ?

M. de Larmay

Bana yaşınızdan bahsetmeyiz . Nazarımda hiç değişmiş deysiniz.

Mme de Chartonay

Gözleriniz pek merhametli. Benim yaşımdakilerde ancak anne sevgisine yer vardır . Bu, bir kadın kalbinden fıskıran son alevdir. Oda bütün hislerimizi tasfiye eder.

M. de Larmay

Sizinle açık konuşabilirmiyim ?

Mme. de Chartonay

Birbirimizi izdivacımdan, yani yirmi yıldan beri tanıyoruz. En betbaht anlarında , Karşımda ilk gordüğüm sizin senpatiniz ve sizin dustluğunuz oldu. Konuşabilirsiniz. Fakat söyleyeceğiniz benim tahmin ettiğim ise sizi istemiyerek üzeceğimden korkuyorum,

M. de Larmay

Keyfiyet sizin zannettiğinizden daha vahimdir . Thérèse size maziye hatırlatmama mücade ediyormusunuz ?

Mme de Chartonay

Mücade ediyorum. Artık ızdırabına yol açamaz .

Devam edecek

İmtiyaz Sahibi
HULÜSİ ORAL

Yayın ve Yazı işleri Müdürü
TAHSİN SAYGUNİŞİK

Halkevlerinde çıkan Dergiler

Halkevinin adı	Derginin adı	Halkevinin adı	Derginin adı
Adana	Görüşler	Gireson	Aksu
Afyon	Taşpınar	Isparta	Ün
Amasya	Yeşil Irmak	İzmir	Fikirler
Antalya	Türk Akdeniz	Kayseri	Erciyes
Artivin	Çoruh	Konya	Konya
Bafra	Altın Yaprak	Manisa	Gediz
Balıkesir	Kaynak	Mersin	İçel
Burdur	Burdur	Milâs	Yeni Milâs
Bursa	Uludağ	Muğla	Muğla
Çorum	Çorumlu	Niğde	Akpınar
Denizli	İnanç	Niksar	Ülker
Diyarbakır	Karacadağ	Trebzon	İnan
Elâzığ	Altan	Samsun	19 Mayıs
Eminönü	Yeni Türk	Sinop	Dıranaz
Eminönü	H. B. Hb.	Sivas	4 Eylül
Erzurum	Ata yolu	Urla	Ocak
Eskişehir	Halkevi	Yozgat	Bozok
Gaziantep	Başpınar	Zonguldak	Kara Elmas

HALKEVİ REİSLİĞİNE

Şehrimizi

İst

Fiati: 10 Kuruştur.

Kurum Adı: TÜRK TARİH KURUMU
Sicil No: 255.7.2/24/807891
DERGİLER İNANÇ : DENİZLİ HALKEVİ DERGİSİ 59 (1942)
Markası: .MARKASIZ Bulunduğu Yer: Konusu: TÜRKÇE

